

Utbildning i samverkan mellan klinik och akademi

Förbättrade vårdflöden och lägre personalomsättning. Det är några av de fördelar som kan vinnas av att kontinuerligt utbilda vårdpersonal.

– Vi vill möta det kunskapsbehov som finns. Det sker exempelvis en stor omställning nu när specialistvård alltmer ska ut i primärvården, det behövs kunskap och vi hoppas kunna vara del av det, säger Emma Kjörk vid Neurosjukvårdens utbildningsenhet i Göteborg.

»De experter och föreläsare som undervisar i våra kurser möter patienter i sitt dagliga arbete och forskar. Det är unikt att ha en utbildningsenhet inom neurosjukvård med så nära koppling till både klinik och akademi.«

Vid Neurosjukvårdens utbildningsenhet vid Sahlgrenska universitetssjukhuset bedrivs uppdragsutbildningar och vidareutbildningar med koppling till neurologi, rehabilitering och psykiatri för personal inom vård och rehabilitering. Kurserna är öppna för både offentlig och privat verksamhet. Många utbildningar är interprofessionella och passar alla yrkeskategorier, medan andra har en mer riktad målgrupp.

– Enheten startade i slutet av 1980-talet för att bidra till en tydligare koppling mellan klinik och akademi, säger Emma Kjörk. Som kursansvarig och adjungerad lektor vid Göteborgs universitet samordnar hon kurser tillsammans med Lovisa Aronsson, Karin Byström, Hanna Persson och Mats Tullberg.

–De experter och föreläsare som undervisar i våra kurser möter patienter i sitt dagliga arbete och forskar. Det är unikt att ha en utbildningsenhet inom neurosjukvård med så nära koppling till både klinik och akademi.

Utbildningar

Uppdragsutbildningarna är högskolepoängsgrundande och ges i samverkan med institutionen för neurovetenskap och fysiologi på Göteborgs universitet. En uppdragsutbildning beställs av en arbetsgivare, till exempel en myndighet, organisation eller ett företag, men vanligen finns även platser för vem som helst som vill söka.

– Våra återkommande uppdragsutbildningar är runt stroke, MS, Parkinsons sjukdom, traumatiska hjärnskador, rehabiliteringsmedicin och akut neurosjukvård. Flera av våra kurser ingår i specialistsjuksköterskeprogrammet i neurologi där vi bedriver tre ordinarie kurser och flera valbara. Både vidareutbildningar och uppdragsutbildningar kan specialdesignas utifrån verksamheternas behov, säger Karin Byström.

Exempel kan kortare vidareutbildningar är "Förvärvade hjärnskador", "Upptäcka och tolka smärta hos personer utan tal" och "Neurologi för undersköterskor".

Emma Kjörk, adjungerad lektor vid Göteborgs universitet.

Karin Byström, kurssamordnare.

De är inte kopplade till universitetet och riktar sig även mot personal utan högskoleutbildning.

– Just nu utvecklar vi en webbutbildning runt ALS för assistenter som jobbar i kommunen. Stödpedagoger, ALS-teamet och assistenter deltar i kursupplägget så att assistenterna ska få bästa möjliga utbildning. Det ingår även interaktiva utbildningsmoment för att stärka lärandet. Det här kan vara en väg framåt vid fler diagnoser än ALS.

Digitala lösningar

För att kunna möta en rörligare arbetsmarknad där personalen oftare byter arbetsplats behövs flexibla utbildningsupplägg där digitala lösningar ökar tillgängligheten. Utbildningsenheten erbjuder hybridlösningar där det går att delta på distans. Det nya pedagogiska landskapet, säger Emma och Karin, bygger i större utsträckning på interaktion och yngre studenter är vana att lära sig på andra sätt än tidigare.

– Den digitala undervisningen sker oftast i realtid så att deltagarna kan interagera i olika gruppmoment. Vi ser ett stort värde i att kursdeltagarna kan lära utifrån varandras verksamhet och dela med sig av sin kunskap och sina egna goda exempel. Det skapar bra nätverk och teamperspektiv. Kurserna ska förutom att ge personalen en bredare kompetens leda till konkreta förbättringar för verksamheten. Vi jobbar medvetet med att den nya kunskapen ska komma verksamheten till godo, det blir en win-win situation, säger Emma Kjörk.

Primärvården blir navet

Sjukvården står inför många utmaningar, och just nu pågår en stor omställning i kommuner och regioner med det övergripande målet "god och nära vård". Vården ska organiseras utifrån invånarnas behov och förutsättningar, och primärvården blir navet.

– Inför varje kurs görs en omvärldsanalys. Vad behöver vi ta tag i inför skiftet som kommer, är det att stärka primärvården när akutvårdens resurser dras ner? När vårdtiderna kortas ökar trycket på primärvården, och personal med bredare kompetens och kunskap om hela vårdförloppet är ett sätt kunna hålla en god vårdkedja. Våra kurser kan tillföra kunskap om att prioritera rätt vård. Genom att stärka personalens kompetens ökar förutsättningarna för att klara vårduppdraget, säger Karin Byström.

– Vi ser fortbildning som avgörande för att kunna hålla en hög kvalitet i vården. Inom exempelvis stroke-

Linus Hultegård, läkare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset, undervisar vid en fördjupningskurs för undersköterskor i en av utbildningsenhetens undervisningssalar.

enhetsvård finns specifika kompetenskrav hos personalen som bidrar till förbättrad överlevnad och utfall av rehabiliteringen. Att kontinuerligt utbilda personalen är även ett sätt att skapa en lägre personalomsättning.

Utvärderingar

Efter varje kurs görs noggranna utvärderingar. "Efter att ha gått kursen "Stroke – ett interprofessionellt vårdprocessperspektiv", så har mitt arbete kring stroke utvecklats. Den förståelse för multidisciplinärt arbete jag fick har gett mig ett bättre samarbete med patienten men också en vidare blick på hur strukturen kring arbetet med stroke kan se ut. Delar av min tjänst är att förbättra strokevården inom den kommunala primärvården. Att hitta nya och strukturerade vägar mot en bättre strokevård är idag en del av min vardag tack vare den kunskap jag fick via kursen", skriver Johan Lundin, leg. fysioterapeut inom kommunal primärvård.

– Det deltagarna lyfter fram är att det är väldigt bra undervisning från experter som verkligen kan sitt ämne. Det är ett omfattande arbete för oss arrangörer att hitta många föreläsare men det skapar hög kvalitet. Vi är väldigt glada för att de delar med sig av sin kunskap och utbildar kollegor.

Text **MARIE SKOGLUND**
Frilansjournalist
skoglundreportage@gmail.com

Kurser höstterminen 2024

Ansökan är öppen till och med 15 maj.

- Akut neurosjukvård. Avancerad nivå 7,5 hp
- Neuromuskulära sjukdomar. Avancerad nivå 7,5 hp
- Stroke i det tidiga skedet – ett multidisciplinärt vårdprocessperspektiv. Avancerad nivå 7,5 hp

Kurser planerade för vårterminen 2025

Utbudet kan förändras.

- Rehabiliteringsmedicin med fokus personer med neurologiska funktionshinder. Avancerad nivå 7,5 hp
- Arbetsterapeutiska interventioner inom Regional och Kommunal primärvård, Avancerad nivå 7,5 hp

Kurser planerade för höstterminen 2025

Utbudet kan förändras.

- Nordic Advanced Spinal Cord Injury Rehabilitation Second cycle 7,5 hp
- Arbetsterapeutiska interventioner inom Regional och Kommunal primärvård. Avancerad nivå 7,5 hp
- Akut neurosjukvård. Avancerad nivå 7,5 hp
- Stroke i det tidiga skedet – ett multidisciplinärt vårdprocessperspektiv. Avancerad nivå 7,5 hp

För frågor om kurser eller om du vill få nyhetsbrev, kontakta: uppdragsutbildning@neuro.gu.se